

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนที่มารับบริการในคลินิกเด็กดี คลินิกหมอครอบครัวตำบลสระแก้ว

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ธันวาคม ๒๕๖๔ – พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓. ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัย คือ เด็กที่มีอายุตั้งแต่ปฏิสนธิถึง ๖ ปี การอบรมและเลี้ยงดูแก่เด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเด็กวัยนี้ต้องการการเรียนรู้ ในสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ด้าน จากบิดา มารดา คนรอบข้างและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพัฒนาการที่เป็นรากฐานของ บุคลิกภาพอุปนิสัย และการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจ สมอง สติปัญญา ความสามารถ เพราะเด็กในช่วงตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์แม่จนถึง ๔ ปี ระบบประสาทและสมองจะเจริญเติบโตในอัตราสูงสุด (ประมาณ ๘๐ % ของผู้ใหญ่) การอบรมปลูกฝังสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัยได้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพในช่วงอายุนี้นี้ จะเป็นรากฐานที่ดีจะให้เขาเติบโตเป็นเยาวชนและพลเมืองที่ดี เฉลียวฉลาด คิดเป็น ทำเป็น และมีความสุข

พัฒนาการเด็กอายุ ๐-๑๒ เดือน ช่วงวัยทารกเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นเรียนรู้ เด็กวัยนี้จะเรียนรู้ในการขยับร่างกายส่วนต่าง ๆ การทำงานของขา มือ นิ้ว หู ตา สมอง ฯลฯ โดยในช่วงอายุ ๑๒ เดือน เด็กจะเริ่มควบคุมการทำงานส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ดีขึ้น หยิบจับของชิ้นเล็ก ๆ ได้ ลูกขึ้นนั่งจากท่านเองได้ คลาน หมุน เอี้ยวตัวเองได้โดยที่ผู้ใหญ่ไม่ต้องช่วยเหลือ เด็กสามารถจดจำใบหน้าของแม่ได้ เริ่มสื่อสารได้ด้วยการร้องไห้ หัวเราะ สายหัว โบกมือ พุดอ้อแอ้ หรือทำตามคำสั่งง่าย ๆ

พัฒนาการเด็กอายุ ๑ ปี เริ่มควบคุมการทำงานของร่างกายได้มากขึ้น เป็นช่วงวัยหัดเดิน สามารถยืนหรือเดินได้ด้วยตัวเองในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ควบคุมการทำงานของนิ้วมือได้ดีขึ้น หยิบจับของชิ้นเล็ก ๆ ได้เก่งขึ้น แสดงความต้องการได้ชัดเจนขึ้น เช่น ทำท่าทาง เปล่งเสียง หรือแสดงความสนใจต่อสิ่งที่ชอบ มองตามนิทานภาพ เริ่มวาดหรือขีดเขียนบนกระดาษได้ และสามารถจดจำคำศัพท์ง่าย ๆ ได้

พัฒนาการเด็กอายุ ๒ ปี เด็กวัยนี้สามารถเคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วนได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสนใจสิ่งรอบตัวมากขึ้น กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น อยากร่ำวงสิ่งแปลกใหม่ เด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

พัฒนาการเด็กอายุ ๓ ปี ช่วงวัยนี้กล้ามเนื้อทั้งมัดเล็กและมัดใหญ่ของเด็กเริ่มแข็งแรงขึ้น เด็กจะรู้สึกสนุกกับการเคลื่อนไหวร่างกาย มีพลังงานล้นเหลือ ชอบวิ่งเล่น ชอบออกกำลังกาย สามารถกระโดดขาเดียวได้ ขึ้นลงบันไดอย่างคล่องแคล่ว ปีนป่ายของเล่นได้อย่างสนุกสนาน สามารถช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นได้

พัฒนาการเด็กอายุ ๔ ปี หรือช่วงวัยอนุบาล สามารถเตรียมความพร้อมลูกเพื่อเข้าเรียนระดับอนุบาลได้แล้ว เพราะเด็กวัยนี้สามารถทำตามคำสั่งได้มากขึ้น คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ ตัดสินใจเองได้ การควบคุมกล้ามเนื้อมัดต่าง ๆ เป็นไปอย่างมั่นคงมากขึ้น ช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น วาดรูปทรงต่าง ๆ ได้ เริ่มนับเลขได้ ขณะเดียวกันก็เป็นวัยที่ช่างซักช่างถาม เพราะเด็กสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้มากขึ้น

พัฒนาการเด็กอายุ ๕-๖ ปี เด็กสามารถควบคุมการทำงานของร่างกายทุกส่วนได้ดีขึ้นมาก เล่นของเล่นฝึกทักษะ เช่น ตัวต่อเลโก้ชิ้นเล็ก ครอสเวิร์ด ฯลฯ ได้ดีขึ้น ช่วยเหลือตัวเองแบบผู้ใหญ่ไม่ต้องช่วยเหลือได้ ช่วยงานบ้านได้ดีขึ้น จดจำคำศัพท์ได้มากขึ้น และเลือกใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์มากขึ้น เด็กเริ่มสนใจสังครอบข้างมากขึ้น เริ่มอยากมีเพื่อน สามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ รู้จักความรับผิดชอบและการทำตามกฎกติกา

ความรู้เรื่องคู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) ประสบการณ์การใช้คู่มือ DSPM ในการประเมินพัฒนาการเด็กตามช่วงอายุ คือ ๙ เดือน ๑๘ เดือน ๓๐ เดือน ๔๒ เดือน และ๖๐เดือน ทั้งในคลินิกสุขภาพเด็กดี หมู่บ้าน/ชุมชน และในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) ของผู้ปกครองเด็ก วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยและความรู้การใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครอง
  ๒. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครอง
  ๓. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครอง
- ประชากรในการศึกษาวิจัย**

ผู้ปกครองเด็กอายุ ๐-๕ ปี ที่พาเด็กมารับบริการที่คลินิกสุขภาพเด็กดี ที่คลินิกหมอครอบครัวตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๔๘ คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในครั้งนี้ได้จากการการคำนวณ โดยใช้สูตรตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบสอบถามเรื่องความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนที่มารับบริการในคลินิกเด็กดี คลินิกหมอครอบครัวตำบลสระแก้ว ประกอบด้วย ๔ ตอน จำนวน ๓๗ ข้อ ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้เลือกตอบ(Check List) เพียงข้อเดียว จำนวน ๗ ข้อ

ตอนที่ ๒ ความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กและความรู้การใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครอง เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด คำตอบมีเพียง ๒ คำตอบ คือ ถูก และ ผิด จำนวน ๑๐ ข้อ ถ้าตอบถูกให้ ๑ คะแนน ตอบผิดให้ ๐ คะแนน ใช้ทฤษฎีการแบ่งระดับของ Best, John W., ๑๙๘๑

ตอนที่ ๓ ทัศนคติต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) ของผู้ปกครอง เป็นการวัดความคิดเห็น ใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

ตอนที่ ๔ พฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) ของผู้ปกครอง เป็นการวัดความสม่ำเสมอในการปฏิบัติ จำนวน ๑๐ ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. ศึกษา ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒. สร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องเหมาะสม และนำไปทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

๓. จากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ปกครองที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง และนำไปหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นความรู้เรื่องพัฒนาการเด็ก เท่ากับ ๐.๘๐ ค่าความเชื่อมั่นทัศนคติต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) เท่ากับ ๐.๘๕ ค่าความเชื่อมั่นพฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) เท่ากับ ๐.๘๗

๔. จัดพิมพ์แบบสอบถาม แล้วนำไปเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ดังนี้

๑. ชี้แจงรายละเอียดสร้างความเข้าใจ และแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองที่พาเด็กมารับบริการที่ WCC

๒. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

๓. นำมาข้อมูลมาคีย์เข้าสู่ระบบโปรแกรม Excel

๔. สรุปผลและรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำเสนอผลการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของการศึกษา การยินยอมของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามที่เป็นไปตามความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม และสามารถยุติการตอบแบบสอบถามได้ โดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลให้ผู้วิจัยทราบ และไม่สูญเสียผลประโยชน์ที่พึงได้รับ แบบสอบถามที่ใช้ไม่มีการระบุชื่อ-นามสกุล หรือรหัสประจำตัวของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะรักษาไว้เป็นความลับ การนำเสนอผลการศึกษานำเสนอภาพรวม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนางานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลทั้งหมดมาลงรหัสบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติ ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิงมากที่สุดจำนวน ๘๖ คน ร้อยละ ๘๖.๗๖ เพศชายจำนวน ๑๒ คน ร้อยละ ๑๒.๒๔ ช่วงอายุ ๓๑-๔๐ ปีมีจำนวนมากที่สุดจำนวน ๔๐ คนที่ ร้อยละ ๔๐.๘๒ รองลงมาคือช่วงอายุ ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๓๙ คน ร้อยละ ๓๙.๘ และน้อยที่สุดอายุไม่เกิน ๒๐ ปี ร้อยละ ๔.๐๘ ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดคือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน ๒๙ คน ร้อยละ ๒๙.๖ ด้านสถานภาพพบสถานภาพสมรสจำนวนมากที่สุดจำนวน ๖๙ คน ร้อยละ ๗๐.๔๑ รองลงมาคือโสด จำนวน ๒๓ คน ร้อยละ ๒๓.๔๗ สถานะความสัมพันธ์กับเด็ก เป็นมารดา ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๗ รองลงมาเป็น ตา ยาย ปู่ ย่า และ ลุง ป้า น้ำ อา ร้อยละ ๑๓.๒๗ และ ๑๐.๒ ตามลำดับ อาชีพรับจ้างมีจำนวนมากที่สุดจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๕ รองลงมาคือ ไม่ได้ทำงาน และพนักงานรัฐ/เอกชน ร้อย ละ ๑๙.๓๙ และ ๑๗.๓๕ การเคยเลี้ยงดูเด็กต่ำกว่า ๕ ปีมาก่อน ไม่เคยเลี้ยงดูเด็กมาก่อน จำนวน ๓๑ คน ร้อยละ ๓๑.๖๓ เคยเลี้ยงดูเด็ก จำนวน ๖๗ คน ร้อยละ ๖๘.๓๗

ความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กและความรู้เรื่องคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) พบว่า กลุ่มผู้ปกครองมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๗๓ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน แสดงให้เห็นว่า มารดาหรือบิดาหรือผู้เลี้ยงดูเด็กที่บ้าน ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ทราบถึง พัฒนาการเด็กแต่ละช่วงวัยและรายละเอียดของคู่มือ DSPM ทั้งที่ความรู้เรื่องนี้ถูกบรรจุในคู่มือ DSPM ที่มารดา เด็กจะได้รับทุกคนเมื่อตอนหลังคลอด

ทัศนคติต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) พบว่า กลุ่มผู้ปกครองมี ระดับทัศนคติต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) อยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) พบว่า กลุ่มผู้ปกครองมีระดับ ความเหมาะสมของพฤติกรรมอยู่ในระดับพอใช้ แสดงให้เห็นว่าการใช้คู่มือ DSPM ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดูเด็ก ไม่มีความสม่ำเสมอในการใช้คู่มือ ซึ่งคู่มือนี้ติดตามดูพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิด-๖ปี อาจส่งผลทำให้เด็กขาด

โอกาสในการได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการจากผู้ปกครอง ที่จะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยมีความฉลาดทั้งด้านสติปัญญา (IQ) ด้านอารมณ์ (EQ) เด็บบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ดังคำกล่าว ของวัลลภ ไทยเหนือ (อ้างใน สถาบันพัฒนาอเนกวัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๐) หากมีการใช้คู่มือ DSPM อย่างสม่ำเสมอ ผลลัพธ์ที่ได้ เด็กมีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น มีการค้นพบเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าและพบแพทย์ ได้ทันเวลา

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- ข้อมูลด้านความรู้เรื่องพัฒนาการเด็ก ๐-๕ ปี ของผู้ปกครองเด็ก นำไปสู่การวางแผนให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครอง

- พฤติกรรมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของผู้ปกครองเด็ก นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการใช้คู่มือให้เหมาะสม

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก ในการทบทวนวรรณกรรม เพื่อจัดทำเครื่องมือ รวมถึงการจัดเก็บข้อมูล ต้องใช้เวลายาวนานเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙(โควิด-๑๙) ทำให้คลินิกสุขภาพเด็กดี (WCC) ต้องยกเลิกให้บริการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค พอลกลับมาเปิดให้บริการอีกครั้ง การเก็บข้อมูลงานวิจัยจึงดำเนินงานต่อได้

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีเวลาไม่เพียงพอในการตอบแบบสอบถาม บางคนก็มาคนเดียว ไม่มีคนดูบุตรหลานให้ ทำให้การอ่านคำถามบางข้อไม่เข้าใจ เนื่องจากรีบกลับ

๙. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑. จากผลการศึกษาควรมีการส่งเสริม เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ เรื่องพัฒนาการเด็กปฐมวัยและความรู้เรื่องการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเด็กทั้งครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้เลี้ยงดูเด็กที่บ้าน และ อสม.

๒. สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางวางแผนจัดทำโครงการงานพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาสถานการณ์การดำเนินงาน และสภาพปัญหาการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๒. ควรมีการศึกษาผลของการกระตุ้นพัฒนาการในกลุ่มสงสัยว่าล่าช้าโดยใช้คู่มือ DSMP

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

ไม่ได้ทำการเผยแพร่ผลงาน

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

นางสาวจิณิพัทธ์ คำมูล สักส่วนของผลงาน ๑๐๐ %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... *จิณิพัทธ์* .....

(นางสาวจิณิพัทธ์ คำมูล)

(ตำแหน่ง) นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

(วันที่) ..... *ค / มีนาคม / ๒๕๖๕* .....

ผู้ขอประเมิน

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... *กนก ๕* .....

(นางนาถตญา คำเผือก)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(วันที่) *๑๙* / *กันยายน* / *๒๕๖๕*

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ..... *[Signature]* .....

(นายชัยรัตน์ สมบูรณ์ธนกิจ)

(ตำแหน่ง) นายแพทย์ชำนาญการ

(วันที่) *๑๙* / *กันยายน* / *๒๕๖๕*

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ..... *[Signature]* .....

(นายสมคิด ยืนประโคน)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว

(วันที่) *๒๐* / *กันยายน* / *๒๕๖๕*

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

(ลงชื่อ) ..... *[Signature]* .....

(นายประภาส ผูกดวง)

(ตำแหน่ง) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว

(วันที่) *๑๙* / *ก.ค.* / *๒๕๖๖*

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

ผลงานลำดับที่ ๒ และผลงานลำดับที่ ๓ (ถ้ามี) ให้ดำเนินการเหมือนผลงานลำดับที่ ๑

โดยให้สรุปผลการปฏิบัติงานเป็นเรื่องๆไป

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ
เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียว ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบเสนอแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง การพัฒนาเสริมทักษะการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อการส่งเสริมพัฒนาการครบ ๕ ด้าน

๒. หลักการและเหตุผล

เด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี เป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดของการเจริญเติบโต ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นวัยที่สำคัญเหมาะสมในการปูพื้นฐานเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตและพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในอบรมเลี้ยงดู ให้ความรักความเอาใจใส่ โดยเฉพาะเด็กช่วงอายุ ๓ ปี เป็นโอกาสทองของชีวิต เพราะช่วงนี้มีโอกาสเจริญเติบโตสูงสุด พร้อมทั้งจะเรียนรู้ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม ล้วนมีความสำคัญและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหมด การเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการด้านหนึ่งย่อมมีผลให้พัฒนาการอีกด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น เด็กที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์มักเคลื่อนไหวคล่องแคล่ว สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีอารมณ์แจ่มใส รู้จักควบคุมอารมณ์ เข้ากับผู้อื่นได้ดี และมีความสนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว ในทางตรงกันข้ามเด็กที่มีสุขภาพไม่ดี มักประสบปัญหาด้านการเจริญเติบโตของร่างกายล่าช้า หรือหยุดชะงักชั่วคราว อารมณ์หงุดหงิดง่าย มีอาการเศร้าซึมปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ยาก และขาดสมาธิในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ซึ่งจากการสำรวจพัฒนาการในเด็กไทยพบว่า เด็กอายุแรกเกิดถึง ๕ ปี มีพัฒนาการล่าช้ากว่าร้อยละ ๓๐ หรือประมาณ ๔ ล้านคน และจากการประเมินพัฒนาการเด็กในเด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี พบเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าร้อยละ ๑.๘๗ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ปกครองของเด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี กว่าร้อยละ ๕๐ ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการประเมินพัฒนาการและการกระตุ้นพัฒนาการเด็กในด้านต่างๆ เพื่อให้การดูแลพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิดถึง ๕ ปี ได้รับการดูแลประเมินแก้ไขพัฒนาการ เผื่อระวังด้านพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และส่งต่อเพื่อการรักษาในรายที่มีปัญหา เพื่อให้เด็กวัยดังกล่าวมีพัฒนาการที่สมวัย เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ข้อมูลการประเมินพัฒนาการเด็ก ๐-๕ ปี ในปีที่ผ่านมาพบเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าเป็นจำนวนมากและผู้ปกครองยังขาดความรู้ในเรื่องพัฒนาการเด็ก ๕ ด้าน ขาดความเข้าใจเรื่องการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

๑. เขียนโครงการ
๒. ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการแก่ผู้เกี่ยวข้อง
๓. วางแผนดำเนินการโครงการ
๔. อบรมให้ความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี
๕. สอนใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) การใช้สื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
๖. แบ่งกลุ่มสาธิตประเมินพัฒนาการเด็ก การส่งต่อเด็กที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า
๗. สรุปผลการดำเนินงาน

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น

การดำเนินกิจกรรมอาจไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดเนื่องจากกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามจำนวนเป้าหมาย

แนวทางแก้ไข

- ประสานกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และ วัน เวลา ให้ชัดเจน
- สํารวจแบบตอบรับการเข้าร่วม

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้ปกครองเด็กมีความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กสามารถทดสอบพัฒนาการและกระตุ้นพัฒนาการของบุตรตนเองได้

๒. เด็กที่มีพัฒนาการผิดปกติได้รับส่งต่อเพื่อกระตุ้นพัฒนาการ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ผู้ปกครองมีความรู้และสามารถประเมินพัฒนาการเด็กได้โดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) อย่างน้อยร้อยละ ๗๐

๒. ผู้ปกครองมีความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๗๐

๓. เด็กที่สงสัยพัฒนาการล่าช้าได้รับการส่งต่อทุกราย

(ลงชื่อ) ..... จิณภาพัชญ์ .....

(นางสาวจิณภาพัชญ์ คำมูล)

(ตำแหน่ง) นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

(วันที่) ๗ / กันยายน / ๒๕๖๕ .....

ผู้ขอประเมิน